

Universitat de Barcelona - Abadia de Montserrat

XIII Jornades Universitàries de Cultura Humanista

Les Jornades Universitàries de Cultura Humanista d'aquesta tardor volen servir d'introducció a aquests temes, tot aportant elements per a reflexionar sobre un aspecte de l'ésser humà que es manifesta pràcticament universal, i que ens fa comprendre quelcom de la nostra vida. El paper de la imatge a la Bíblia, l'Egipte dels faraons i el món romà ens durà, en una reflexió sobre la tradició catòlica de la imatge, fins a la icona bizantina i la seva fenomenologia i a la glòria del barroc. Al costat d'això, la cal·ligrafia sagrada islàmica i l'art del mandala al budisme tibetà ens introduiran, des del punt de vista de la imatge, a dos universos religiosos molt presents al nostre entorn. Finalment, es reflexionarà sobre dos aspectes contemporanis del tema que ens ocupa: la sacralitat en l'art contemporani i les imatges religioses vistes des del punt de vista de la teoria psicològica jungiana. En el seu conjunt, i malgrat que no es tracten tots els temes possibles, les Jornades volen oferir la possibilitat d'aproximar-se a un fet que ens envolta i amb el qual estem relacionats de múltiples formes.



Organització:
Abadia de Montserrat i Universitat de Barcelona

Matrícula: 50 €
Es lliurarà diploma acreditatiu

Informació, inscripció i reserves:
Fundació Abadia de Montserrat, 2025
08199 Montserrat
Tel.: 93 877 77 25
Fax: 93 877 77 26
fundacio2025@abmontserrat.cat
www.abadiamontserrat.cat
www.amicsdemontserrat.cat

Lloc: Monestir de Montserrat
Sala de la Façana (2ª. Planta)

Possibilitats d'allotjament a Montserrat
Central de Reserves - Tel.: 93 877 77 01
reserves@larsa-montserrat.com

L'assistència és validable per un crèdit
de lliure elecció de la Universitat de Barcelona

Reale
FUNDACIÓN



Fundació Abadia de Montserrat, 2025



XIII Jornades Universitàries de Cultura Humanista



La Imatge del Sagrat Presència i transparència del transcendent

Abadia de Montserrat,
18 i 19 de novembre de 2011

Conveni entre la Universitat de Barcelona
i la Fundació Abadia de Montserrat, 2025

La Imatge del Sagrat

Presència i transparència del transcendent

La humanitat ha associat tradicionalment imatges a les seves idees religioses. En una producció artística que abasta totes les cultures, totes les religions, la humanitat s'ha dotat de representacions plàstiques que la remetent a allò que és sagrat. Al costat d'això, també el poder, en la seva recerca de transcendència que el justifiqui, ha elaborat complexes representacions de si mateix en relació a la sacralitat.

La natura d'aquestes representacions i la relació que el fidel hi manté és diversa en cada cas. Des de representacions d'universos transcendents destinades a la meditació, fins a imatges carregades de sentiment creades per engendrar en el fidel un sentiment de tendresa; des d'imatges geomètriques i abstractes que ens remetent a la inefabilitat de la divinitat fins a representacions que ens parlen de la proximitat, de la humanitat d'allò que és sagrat, i de la sacralitat d'allò més humà.

Al mateix temps que tota religió ha tendit a produir unes determinades representacions plàstiques d'allò que és sagrat, l'exercici de l'art, d'aquest art vinculat sovint a la religió, ha adquirit quelcom de sagrat, fins al punt que en algunes religions és un ministeri religiós. En aquest sentit, especialment durant les darreres dècades, i sovint fora de cap religió concreta, s'ha reflexionat molt sobre el paper de l'art i de l'artista en el pla espiritual, sovint en continuïtat amb tradicions antigues.



Programa

Divendres, 18 de novembre de 2011

9.30

Presentació de les Jornades
Dr. Pius-Ramon Tragan

10.00

La imatge en la Bíblia
Dr. Ramon Ribera

10.45

Els déus dels faraons i la religió del poble
Dr. Josep Montserrat Torrents

11.30

Cofee-break

11.45

Col·loqui

12.15

El component sagrat en el món romà
Dra. Mercè Roca

13.00-15.00

Descans

15.15

La icona bizantina, imatges que parlen i que fan miracles
Dr. Miguel Cortés Arrese

16.00

El mandala en el budisme tibetà
Ven. Tubthen Wangchen

16.45

Taula Rodona

Moderador

G. Gabriel Soler, Monjo de Montserrat. Politòleg

Professorat

Dr. Pius-Ramon Tragan, Monjo i Director del *Scriptorium Biblicum et Orientale* del Monestir de Montserrat

Dr. Ramon Ribera, Monjo i Professor de Teologia del Monestir de Montserrat

Dr. Josep Montserrat Torrents, Universitat Autònoma de Barcelona

Dissabte, 19 de novembre de 2011

9.30

La cal·ligrafia àrab: traç, ritme i estils en la transmissió de la paraula sagrada islàmica
Dra. Roser Puig

10.15

La imatge del poder. Imatges que són presència
Dr. Salvador Claramunt

11.00

Cofee-break

11.15

Col·loqui

11.45

El Concili de Trento i la nova imatge sacra
Dr. Joan Ramon Triadó

12.30

El valor sagrat de l'art al s.xx.
Dr. Antoni Tàpies

13.15-15.00

Descans

15.15

Les imatges sagrades en la teoria psicològica de K. G. Jung.
Dr. Antoni Pou

16.00

Taula Rodona

16.45

Conclusió

Dra. Mercè Roca, Universitat de Barcelona

Dr. Miguel Cortés Arrese, Universidad de Castilla La Mancha

Ven. Tubthen Wangchen, director de la Casa del Tibet de Barcelona

Dra. Roser Puig, Univesitat de Barcelona

Dr. Salvador Claramunt, Universitat de Barcelona

Dr. Joan Ramon Triadó, Universitat de Barcelona

Dr. Antoni Tàpies, pintor

Dr. Antoni Pou, Monjo de Montserrat